

NUMMER 9

Fysikkens historie i korte træk

11. juni 2023 af [Thomas Tomcat](#)

4

KØBENHAVNMYSTERIET (JAGTEN PÅ NATURENS ENHED)

999999

tegner: Sussi Bech

forfattere: Frank Madsen og Jens O.P. Pedersen

Forlag: Eudor

Form: 60 sider serie + 10 sider tekst, 316 x 235 mm, hårdt bind

Vejl. pris: kr. 185,-

Udgivelsesår: 2023

Udgivelsesland: Danmark

Ironiske unge slamberter tvinges til at høre om fysikkens fortid.

Københavnmysteriet er ikke en "normal" fortælling. Det er en gennemgang af fysikkens historie, med nedslag på nogle vigtige, måske de vigtigSTE af de store fysikere, helt fra Demokrit, Heraklit og andre grækere hen over Ørsted, Faraday, Bohr og mange flere.

Selve handlingen er en rammefortælling om nogle bevidst arbejdssky elementer, fire venner som på deres gymnasium har en hemmelig drivert-klub. Et pudsigt, endda finurligt greb, skal så narre disse fire døgenigte til at tvangs-lytte til den ene kompakte mini-forelæsning efter den anden, f.eks. hér hvor de lokkes op til et tomt lokale på brdr. Ørsteds gamle studenter-adresse, Elers' Kollegium:

SØG

Søg

NYESTE KOMMENTARER

- Jørgen Høgh til [Årgang 23: Ella Kessel](#)
- Jesper Brandgaard til [Statsministeren trækker sig tilbage](#)
- Jørgen Høgh til [Femi-nichen: Hvad siger kussen?](#)
- Bjarne Hansen til [Puuu-ti-viit?](#)
- Brian Dall Schyth til [Puuu-ti-viit?](#)
- Carsten Søndergaard til [Puuu-ti-viit?](#)
- Carsten Søndergaard til [Puuu-ti-viit?](#)
- Charlotte Johanne Fabricius til [Femi-nichen: Hvad siger kussen?](#)
- Brian Dall Schyth til [Puuu-ti-viit?](#)
- Brian Dall Schyth til [Puuu-ti-viit?](#)

FIND OS PÅ FACEBOOK

9 Nummer 9 - magasin ...
2876 følgere

Følg side Del

9 Nummer 9 - magasin for tegneserier
i mandags

HVORDAN BLEV MURSTENEN IDEALET?

Marvel-superheltenes vej til Penguin Classics går både forbi Victory Thrift Shop og Rob Liefeld!

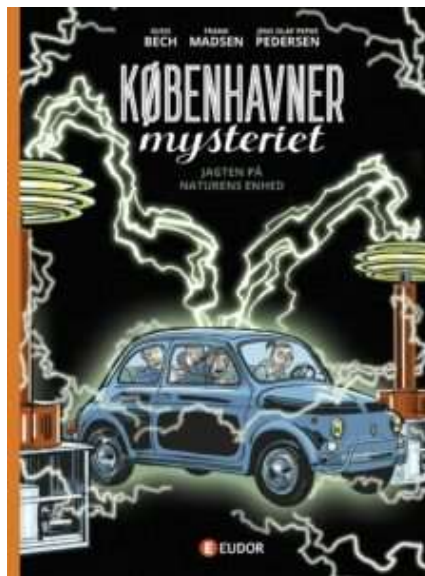
I Dennis Jacob Rosenfelds gennemgang af superheltenes vej fra pulp til prestige er vi nået til samlerkulturens opkomst, storhed - og fald? Har du penge, så kan du få, som bekendt - og da superheltenes blev samlerobjekter, blev det kun mere sandt. Men måtte det nødvendigvis ende med samlinger, der er så tunge, at de kan være til fare for læseren?... [Se mere](#)

Illustrationerne er gode. Sussi Bech har megen vitalitet i sine tegninger. Personernes ansigter og gestus er altid i en tilstand af parathed: man har en fornemmelse af, at selv når en person ikke bevæger sig, kan denne ro ændre sig nårsomhelst.

Der er lidt knas med taleboblerne: enkelte steder peger boblens afsender-pil, lad os kalde den det, ikke helt i den rigtige retning, altså mod den talendes mund. Det er småting. Som stikker ud, netop fordi billedsiden af værket typisk fremstår klar og overskuelig. Læseren føres med dreven hånd gennem handlingen.

Der er mange små og store indforståede morsomheder i albummet. Som vi er vant til fra Bech og Madsen's hånd, når de driver gæk med figurerne i deres fra WeekendAvisen kendte serie *Ex Libris*. Albummet her er naturligvis anderledes, da der ikke er en afsluttet gag for hver side. Det er tydeligt, at albummet's primære hensigt er at fremlægge en meget, meget kort oversigt over naturvidenskabens erkendelses-historie fra oldtiden til nutiden — og det er gjort i en håndværksmæssigt forsvarlig indpakning.

Derfor elsker vi Indiana Jones (del 2!)

12. juli 2023

0

Samlere, læsere og boblen der brast

10. juli 2023

0

Kenneth Bøgh Andersen ♥ tegneserier

10. juli 2023

0

Argang 23: Ella Kessel

7. juli 2023

1

Krig, fred & ægteskab

6. juli 2023

0

Det *er* faktisk meget skægt, den måde løjerne driver de bevidst arbejds-sky hovedpersoner rundt i København's flotte, klassiske lærdoms-bygninger. Det minder lidt om visse historier i de gamle Jumbo-bøger, når en eller anden fjern onkel Gran-Mule eller Gran-And lokker vore venner fra Andeby til at halse rundt efter en McGuffin. Hvor den mystiske, planlæggende hjerne hele tiden er et skridt foran, gemt i kulissen.

Det er ikke en tegneserie, som har til hovedformål at underholde. Den ligner noget, som er meget velovervejet rettet mod at komme ud til netop gymnasier. Hvor den vil kunne gøre gavn, måske som klassesæt, der indgår i elevernes fysik-undervisning. Især for den lærer, der selv finder fysikkens erkendelsehistorie interessant, og derfor kan bruge albummet som et af sine værktøjer i undervisningen. I den lettere afdeling — den slags er der jo også brug for.

Hvis man har et teenage-barn, som er lidt beåndet af undren over, hvordan verden fysisk hænger sammen, kan det måske være en skæg gave at give. Da jeg var første-g'er, havde jeg stor fornøjelse af at høre om tidligere tiders tilgange til fysisk forståelse af universet.

replikker er der nogle steder grafisk hængerøv i boblen. Af korrekturfejl bemærker jeg én eller to i tekststafsnittet bag i bindet — ingen i selve tegneserien.

Albummet afrundes med en ren tekst-sektion, bindets sidste ti sider. En tekst, som uddyber de historiske og filosofiske rødder i moderne fysik- og verdensforståelse. Disse ti sider er desværre temmelig tørre og ikke hvad jeg vil kalde velskrevne. Selv om jeg er bekendt med de fleste af de historiske personer og deres opdagelser og teorier, er læsningen af teksten ikke indbydende.

mer var naturligvis usædvanligt fine.

Da både Platon (ca. 428-348 f.Kr.) og hans elev Aristoteles (384-322 f.Kr.) senere afviste Demokrits atomteori, var det også af filosofiske grunde. Platon mente således ikke, at egenskaber som godhed eller skønhed kunne skyldes materielle atomer. Det blev derfor Empedokles teori, der levede videre i næsten 2.000 år. Endnu mere holdbar var Platons idé om et femte element, som var det fuldkomne element, nemlig en »æter«, som himmellegemerne var sammensat af. I modsætning til de fire jordiske elementer, der bevægede sig lineært, så bevægede æteren sig i cirkelformede baner omkring Jorden. Dermed kom Jorden til at indtage en plads som universets naturlige centrum.

Da kemikerne med Antoine Lavoisier (1743-1794) i spidsen begyndte at identificere de grundstoffer, vi kender i dag, blev luft og ild

var organiseret af et hierarki af naturlige principper.

Antikkens tanker om urstoffer, fysik og kosmologi var baseret på en kombination af observationer og filosofiske overvejelser. Man forsøgte at forstå, hvordan universet fungerede, ved at iagttage de fysiske fænomener, og teorierne blev udformet under påvirkning af filosofiske overbevisninger og antikkens verdenssyn. Tankegangen var, at der nødvendigvis måtte findes en enhedsteori for alt stof i universet, og den idé overlevede, selvom alle antikkens forklaringer senere måtte ændres eller helt forkastes.

Det naturvidenskabelige gennembrud

Efter et langt forarbejde gennem middelalderen og renaissanceen, hvor tek-

Antoine Lavoisier

Ærgerligt, når nu emnet faktisk er interessant. Det kan godt lade sig gøre at skrive om fysik og filosofi på en måde, som får det til at føles vedkommende og nemt fordøjeligt for en almindelig borger — her er det desværre ikke lykkedes.

Albummets 60 siders tegneserie fungerer meget bedre. Det er stadig grundlæggende en slags forelæsning, eller kæde af mini-forelæsninger, men indpakningen i den let-fjollede gymnasie-fortælling gør det mere spiseligt og fornøjeligt for læseren. Solidt forsøg på

9

VI ELSKER TEGNESERIER

– og vi snakker om dem på Facebook. Kom og vær med!

DEL PÅ [f](#) [t](#) [@](#) [G+](#) [in](#) [t](#) [✉](#)

Thomas Tomcat

Blev afhængig af det ugentlige Anders And som barn. Har lige siden arbejdet på udvidelse af min tegneserie-horisont. Med stor fornøjelse.

FORRIGE ARTIKEL

[Læs afgangprojekterne fra Grafisk Fortælling](#)

NÆSTE ARTIKEL

[Når krigen kommer ...](#)

4 KOMMENTARER

Vigan on 15. June 2023

[Reply](#)

“Ingen i selve tegneserien”: Der er nu lige en enkelt smutter, som faktisk er lidt sjov: På side 49 bliver eleven Becks navn stavet på samme måde som Sussis.

Thomas Tomcat on 15. June 2023

[Reply](#)

Orv, ja. Den havde jeg ikke bemærket.